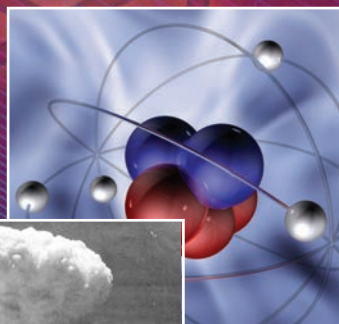

Про негативний вплив «мирного атома» на здоров'я націй

«На медицину припадає 98 відсотків усього випромінювання штучних джерел. Сьогодні медицина є другим найбільшим джерелом опромінення населення світу. На неї припадає близько 20 відсотків від загального опромінення (штучного і природного)», – йдеться в доповіді Наукового комітету ООН із дії атомної радіації для Генеральної Асамблеї ООН (вересень, 2009 рік).

У доповіді Наукового комітету наголошується, що з 1997 по 2007 рік у середньому щорічно проводилося 3,6 мільярда рентгенологічних досліджень, що на 40 відсотків більше, ніж у попередньому десятилітті. Мільйони пацієнтів у всьому світі відчувають реальну користь від застосування методів діагностики та лікування з використанням рентгенівських променів і радіоактивних матеріалів. Однак МАГАТЕ та Всесвітня організація охорони здоров'я (ВООЗ) стверджують, що на сьогодні у трьох із десяти випадків радіація застосовується без необхідності. Крім того, активніше освоєння нових технологій у медицині призвело до збільшення доз опромінення пацієнтів. Пов'язано це переважно з відсутністю належних знань і навичок у медичних працівників, які їх застосовують.

Відповідно, у своїй резолюції «Дія атомної радіації», прийнятій на 64-й сесії, Генеральна Асамблея ООН висловила занепокоєння потенційно шкідливими наслідками для нинішнього і майбутнього поколінь від застосовуваних рівнів радіації щодо людей і довкілля. Вона доручила Науковому комітету продовжувати ви-

вчення й збирання інформації про застосування атомної та іонізуючої радіації й наслідки цього впливу.

Первинне обговорення результатів роботи відбулося під час 57-ї сесії Наукового комітету ООН із дії атомної радіації (16–20 серпня 2010 року). Експерти комітету зі США, Великої Британії, Бразилії, Канади, Китаю, Франції, Німеччини, Індії, Японії, Росії та інших країн обговорили питання про дози, дії та безпеку радіації з різних джерел для здоров'я людини й довкілля. Крім того, комітет розглянув проблему збільшення доз опромінення в результаті використання нових технологій у медицині.

На сесії також було проаналізовано звіт комітету щодо джерел та впливу іонізуючої радіації, один із додатків до якого опубліковано документ під назвою «Вплив на здоров'я людини радіації після Чорнобильської катастрофи» (представлений на 56-й сесії комітету 10–18 липня 2008 року). Зазначалося, що комітет продовжуватиме роботу з наукових досліджень впливу радіації на здоров'я людини. Йшлося про намір світової спільноти більш поглиблено вивчати вплив радіації низького рівня інтенсивності на

великі території й значні кількості резидентів, а також на екологічну ситуацію в Україні, Росії й Білорусі, що, як відомо, найбільше постраждали внаслідок вибуху на Чорнобильській АЕС.

Така позиція ООН є вигідною для України, особливо в контексті розробки власної Стратегії національної екологічної політики на період до 2020 року. До речі, 26 серпня 2010 року в Орхуському інформаційно-тренінговому центрі Мінприроди України відбулося публічне громадське обговорення проекту за участю начальника Управління екологічної політики Мінприроди України Володимира Білокося, експертів міжнародного проекту ЄС «UEPLC5» на чолі з Юрісом Озолінсом, Представництва ЄС в Україні та низки інших організацій.

Звичайно, це великий плюс для покращення екологічної ситуації у нашій державі. Позитивним можна вважати і намагання країн світу допомогти Україні хоча б у питанні ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС. Проте не надто зрозуміло, чому серед 21 члена Наукового комітету ООН із дії атомної радіації представників нашої держави немає.